

Esirasi

Esirasi a Fe Taruxuna

Kitabun yireni ito nun Neyemi nun Taruxune kitabun yirene birin waxati kedenna nan ma fe falama. E birin sebexi xaxili kedenna nun wali kedenna nin. Esirasi Kitabun yirena feene ligaxi Taruxune Firindena feene xanbi ra. Esirasi a taruxun fɔlɔn waxatin naxan yi, Ala Batu Banxin nun Yerusalɛn taan bata yi kala yɛngɛni nun. Yamaan fɔxɔ kedenna bata yi suxu yɛngɛni nun, e xali konyiyani Babilɔn taani.

Perisene to sɛnbɛn sɔtɔ, e Manga Kirusi yamarin fi nɛn Yahudiyane ma, a e mɔn xa sa Ala Batu Banxin ti Yerusalɛn taani (Esirasi 1). A lixi, na yamarin bata Nabi Yere mi a nabiya falana ndee rakamali. Na feen sebexi Yere mi 25.1-14 kui. A feen mɔn sebexi Daniyeli 9.2 kui. Daniyeli mɔn Yesu fa waxatina fe falaxi nɛn nabiya falani. A waxati saxin fɔlɔxi Manga Kirusi a yamarin i to waxatin nan ma. Na feen sebexi Daniyeli 9.25 kui. Fata mangana yamarin i to ra, Isirayila kaa wuyaxi yi xɛtɛ Yerusalɛn yi naxanye bata yi suxu yɛngɛni (Esirasi 2). E wali singen Yerusalɛn yi, e yi saraxa ganden nafala, e yi Ala Batu feene fɔlɔ mɛnni (Esirasi 3). E yi e yitɔnma Ala Batu Banxin yɛtɛɛn ti feen na waxatin naxan yi, yaxune yi e matandi fɔlɔ, e kɛdine rasiga Perise mangane ma. A rapanna, Perise mangane mɔn yi na yamari kedenna fi, yamaan yi banxin ti. (Keli Esirasi 4 ma han 6)

A yire firindena a yɛbama Saraxaralina Esirasi Yahudiyane dina feene yitɔn kii naxan yi Yerusalɛn yi alogo e mɔn xa Ala Batu a kiini (Keli Esirasi 7 ma han 10).

*Kirusi yi Isirayila kaane mali
Taruxune Firinden 36.22-23*

¹ Perise yamanan manga Kirusi a mangayaan ɲɛɛ singeni, Alatala yi Kirusi xaxinla rabi alogo Alatalaa falan xa kamali a naxan fala Yereɓi xa. Perise mangan yi falani ito rali, a yi a seɓe a yamanan yiren birin ma, a naxa,

² “Perise manga Kirusi naxa iki, ‘Alatala, Ala Naxan Kore, na bata yamananane birin so n yii dunuɲa yi, a bata n yamari a n xa a batu banxin ti Yerusalɛn taani Yuda yi.

³ A yamaan muxun naxanye ra ε yε, e Ala xa lu ne xɔn, ne xa xεtε Yerusalɛn taani Yuda yi, e sa Alatala Batu Banxin ti na, Isirayilaa Ala. Ala nan a ra naxan Yerusalɛn yi.

⁴ Isirayila yamaan muxu dɔnxɛn naxanye luxi e nii ra, ne nɛma dɔxi dɛdɛ yi, mɛn kaane xa e mali e yi seene fi e ma, gbeti fixɛn nun xɛmaan nun se gbɛtɛye nun xuruseene, e yi ɲɛnige ma saraxane fi Ala Batu Banxina fe yi naxan Yerusalɛn yi.’ ”

⁵ Nayi, Yuda nun Bunyamin denbaya xunne nun saraxaraline nun Lewi bɔnsɔnna muxune, e nun Ala xaxinla fi naxanye birin ma, ne yi e yitɔn, e xa siga Alatala Batu Banxin tideni Yerusalɛn yi.

⁶ Naxanye birin yi e rabilinni, ne birin yi fa mali seene ra, gbeti fixɛn nun xɛmaan nun se gbɛtɛye nun xuruseene nun se faɲine, e nun ɲɛnige ma saraxane.

⁷ Nebukadanesari seen naxanye tongo Alatala Batu Banxini Yerusalen yi, a sa ne sa a gbee ala batu banxini, Manga Kirusi yeteen yi ne raxete.

⁸ Perise yamanan manga Kirusi a yamarin bun, gbeti ramaran Mitiredati yi ne ramini. Mitiredati yi Ala Batu Banxin seene yate Sesebasari xa, Yuda mangana dii xemena, a yi e birin tenge.

⁹ E yaten nan ito ra: goronna xema daxin tonge saxan e nun goronna gbeti fixe daxin wuli keden e nun file moxajen nun solomanaanin e nun

¹⁰ igelengenna xema daxin tonge saxan e nun a gbeti fixe daxin kemε naanin e nun fu, e nun se gbete ye, ne fan wuli keden.

¹¹ Se xema daxine nun a gbeti fixe daxine birin malanxina, wuli suulun kemε naanin. Muxu suxine yi tema waxatin naxan yi, Sesebasari fan yi te e birin na na waxatini keli Babilen yi siga Yerusalen yi.

2

Muxu suxin naxanye xete

Neyemi 7.6-72

¹ Babilen mangan Nebukadanesari bata yi Yuda yamanan muxun naxanye suxu, a siga ne ra Babilen yi, e man yi xete e taane yi Yerusalen nun Yuda yi, ne nan itoe ra

² naxanye xete e nun Sorobabeli: Yosuwe nun Neyemi nun Seraya nun Relaya nun Marodoke nun Bilisan nun Misipari nun Bigiwayi nun Rexun e nun Banaha.

Isirayila yamaan yaten nan itoe ra, xemene gbansan:

³ Parosi xabilana: Muxu wuli firin keme tonge solofere e nun firin,

⁴ Sefati xabilana: Muxu keme saxan tonge solofere e nun firin,

⁵ Ara xabilana: Muxu keme solofere tonge solofere e nun suulun,

⁶ Yosuwe nun Yowaba yixetene Paxata-Moyaba xabilani: Muxu wuli firin keme solomasexe fu nun firin,

⁷ Elan xabilana: Muxu wuli keden keme firin tonge suulun e nun naanin,

⁸ Satu xabilana: Muxu keme solomanaanin tonge naanin e nun suulun,

⁹ Sakayi xabilana: Muxu keme solofere tonge sennin,

¹⁰ Bani xabilana: Muxu keme sennin tonge naanin e nun firin,

¹¹ Bebayi xabilana: Muxu keme sennin moxorjen nun saxan

¹² Asagada xabilana: Muxu wuli keden keme firin moxorjen nun firin,

¹³ Adonikami xabilana: Muxu keme sennin tonge sennin e nun sennin,

¹⁴ Bigiwayi xabilana: Muxu wuli firin tonge suulun e nun sennin,

¹⁵ Adin xabilana: Muxu keme naanin tonge suulun e nun naanin,

¹⁶ Xesekiya yixetene Ateri xabilani: Muxu tonge solomanaanin e nun solomasexe,

¹⁷ Besayi xabilana: Muxu keme saxan moxorjen nun saxan,

¹⁸ Yora xabilana: Muxu keme fu nun firin,

¹⁹ Xasun xabilana: Muxu keme firin moxorjen nun saxan,

20 Gibari xabilana: Muxu tonge solomanaanin e nun suulun,

21 Betelēmi taan muxune: Muxu keme məxəjen nun saxan,

22 Netofa taan muxune: Muxu tonge suulun e nun sennin,

23 Anatōti taan muxune: Muxu keme məxəjen nun saxan,

24 Asamawēti taan muxune: Muxu tonge naanin e nun firin,

25 Kiriyati-Yeyarin taan muxune nun Kefira kaane nun Beroti kaane: Muxu keme solofere tonge naanin e nun saxan,

26 Rama nun Geba taane muxune: Muxu keme sennin məxəjen nun keden,

27 Mikimasi taan muxune: Muxu keme məxəjen nun firin,

28 Beteli nun Ayi taane muxune: Muxu keme firin məxəjen nun saxan,

29 Nebo taan muxune: Muxu tonge suulun e nun firin,

30 Magbiki taan muxune: Muxu keme tonge suulun e nun sennin,

31 Elan bonna xabilana: Muxu wuli keden keme firin tonge suulun e nun naanin,

32 Xarimi xabilana: Muxu keme saxan məxəje,

33 Lodi nun Xadidi nun Ono taane muxune: Muxu keme solofere məxəjen nun suulun,

34 Yeriko taan muxune: Muxu keme saxan tonge naanin e nun suulun,

35 Sena taan muxune: Muxu wuli saxan keme sennin tonge saxan,

36 Saraxaraline: Yosuwe yixetene Yedaya xabilani: Muxu kemε solomanaanin tonge solofere e nun saxon,

37 Imeri xabilana: Muxu wuli keden tonge suulun e nun firin,

38 Pasaxuri xabilana: Muxu wuli keden kemε firin tonge naanin e nun solofere,

39 Xarimi xabilana: Muxu wuli keden fu nun solofere.

40 Lewi bənsənnə muxune: Yosuwe xabilan nun Hodafiya yixetene Kadamile xabilani: Muxu tonge solofere e nun naanin.

41 Bəti baane: Asafi xabilani: Muxu kemε məxəpən nun solomasεε.

42 Kantan muxune Ala Batu Banxini: Salun xabilan nun Ateri xabilan nun Talamən xabilan nun Akubu xabilan nun Xatita xabilan nun Sobayi xabilana, e birin malanxina: Muxu kemε tonge saxon e nun solomanaanin.

43 Ala Batu Banxin walikene xabila yeən ma: Sixa nun Xasufa nun Tabayoti nun

44 Kerosi nun Siyaha nun Padon nun

45 Lebana nun Xagaba nun Akubu nun

46 Xagabi nun Sanlayi nun Xanan nun

47 Gideli nun Gaxara nun Reyaya nun

48 Resin nun Nekoda nun Gasami nun

49 Yusa nun Paseya nun Besayi nun

50 Asana nun Meyunin nun Nefusin nun

51 Bakabuku nun Xakufa nun Xaraxuru nun

52 Basaliti nun Mexida nun Xarasa nun

53 Barakosi nun Sisera nun Tama nun

54 Nesixa e nun Xatifa.

55 Sulemani a walikene xabilane yi: Sotayi yixetene nun Sofereti yixetene nun Peruda yixetene nun

56 Yaala yixetene nun Darakon yixetene nun Gideli yixetene nun

57 Sefati yixetene nun Xatili yixetene nun Pokereti-Hasebayin yixetene nun Ami yixetene.

58 Ala Batu Banxin walikene nun Sulemani a walikene yixetene malanxina: Muxu kemε saxan tonge solomanaanin e nun firin.

59 Muxu suxine nan itoe ra naxanye fa sa keli Tela-Mela nun Tela-Harasa nun Kerubu-Adan nun Imeri taane yi naxanye mi nœ a yite a e denbayane nun e xabilane kelixi Isirayila nin:

60 Delaya xabilan nun Tobiya xabilan nun Nekoda xabilan ye: Muxu kemε sennin muxu tonge suulun e nun firin.

61 Saraxaraline ye: Xobaya yixetene nun Hakösi yixetene nun Barasilayi yixetene fan yi na kii nin. E yi xemeni ito xili bama Barasilayi bayo a bata yi Galadi kaan Barasilayi a dii temena nde futu.

62 E yi e benbane taruxu kedindin fen, koni e mi a to. E yi e ba saraxaraliyani, e yi e yate sarijantarene ra.

63 Yamana kannu yi e yamari a e nama se sarijanxine don han saraxaralina nde yi soto naxan masensenna tiye Yurima nun Tumin na.*

64 Yamaan birin malanxina muxu wuli tonge naanin e nun firin kemε saxan tonge sennin,

65 e walike xemene nun e walike naxanle mi yi ne ye, naxanye xasabin yi lanxi muxu wuli solofere kemε saxan tonge saxan e nun solofere ma. Beti

---

* **2:63: Yurima nun Tumin** masensən ti seene fe sebexi Xorəyaan 28.30 kui. Saraxaraline yi masensenna tima ne nan na alogo e xa Ala sagoon kolon.

ba xεmεne nun ηaxanle muxu wuli firin fan mi yi ne ye.

⁶⁶ So κεμεε solofere tonge saxan e nun sennin nun gbaxalo† κεμεε firin tonge naanin e nun suulun fan yi e yii e nun

⁶⁷ ηoγoμe κεμεε naanin tonge saxan e nun suulun nun sofali wuli sennin κεμεε solofere moxoηe.

⁶⁸ Denbaya xunna muxu wuyaxi, e to Alatala Batu Banxin li Yerusalen yi, e yi ηenige ma saraxane ba Ala Batu Banxin ti feen na alogo a mon xa ti a tideni.

⁶⁹ E yi e nafunla ba wanla fe yi lan e feren xasabin ma, e birin malanxina xεmaan gbanan wuli tonge sennin wuli keden e nun wure gbeti fixen kilo wuli firin κεμεε suulun, e nun saraxarali domaanan κεμεε.

⁷⁰ Saraxaraline nun Lewi bənsənna muxune nun yamanan muxune nun beti baane nun kantantinne nun Ala Batu Banxin walikene yi doxo e taane yi, Isirayila kaane birin fan yi e taane yi.

3

Saraxa ganden ti fe na

¹ ηεεn kike soloferedena a liye, Isirayila kaane birin bata yi doxo e taane yi. Nayi, yamaan yi e malan xaxili kedenni Yerusalen yi.

² Yosadaki a dii xεmen Yosuwe nun a ngaxakeden saraxaraline nun Selatili a dii xεmen Sorobabeli nun a xabilan muxune mon yi saraxa ganden nafala Isirayilaa Ala xa alogo e xa saraxa gan

---

† **2:66: Gbaxaloni** itoe sətəma soon nun sofanla na diin sətə waxatin naxan yi.

daxine ba, alo a sebexi Nabi Musaa sariya kedin kui kii naxan yi.

³E yi gaxuxi e rabilinna siyane yeε ra, koni e mɔn yi saraxa ganden beten sa, e a rafala a yire fonni, e yi saraxa gan daxine ba Alatala xa, e nun xɔtɔn ma saraxa gan daxine nun jinbanna xiine.

⁴E yi Bubu Kui Sanla* raba alo a sebexi kii naxan yi, e yi saraxa gan daxine yatene ba naxanye lan sali lɔxɔne ma alo a sebexi kii naxan yi.

⁵Na danguxina, e lu saraxa gan daxine be ye ye, kike nenɛn saraxa gan daxine nun sanla naxanye birin nabama Alatala xa, e nun naxanye birin yi jɛnige ma saraxane bama Alatala xa.

⁶Kike solofereden xi singeni, e yi saraxa gan daxine ba fɔlɔ Alatala xa. Anu, na waxatini, Alatala Batu Banxin munma yi beten sa singen.

⁷E yi gbetin so gɛmε sonle nun kamudεene yii, e mɔn yi donseene nun minseene nun turen so Sidɔn kaane nun Tire kaane yii alogo e xa sa fa suman wudine ra igen xun ma sa keli Liban yi siga han Yafa, alo Perise yamanan mangan Kirusi a yamari kii naxan yi.

⁸Nεε firinden kike firinden e so xanbini Ala Batu Banxini Yerusalɛn yi, Selatili a dii xɛmɛn Sorobabeli nun Yosadaki a dii xɛmɛn Yosuwe nun e ngaxakedenna bonne yi wali fɔlɔ, saraxaraline nun Lewine e nun naxanye birin fa Yerusalɛn yi, sa keli konyiyani, e yi Lewine ti Alatala Batu Banxin wanle xun na naxanye bata yi jɛε mɔxɔje e nun nde sɔtɔ.

⁹Lewi bɔnsɔnna muxun naxanye a ragidi a e xa

---

* **3:4: Bubu Kui Sanla** fe sebexi Saraxaraline 23.33-38 kui.

Ala Batu Banxin walikene xun mato a ra, ne ni i ra: Yosuwe nun a dii xeme ne nun a ngaxakedenne nun Kadamile nun a dii xemen naxanye yi findixi Yuda kaane ra Hodawiya xabilani, e nun muxune Xenadada xabilani, ne dii xeme ne nun e xunyene.

¹⁰ Walikene to Alatala Batu Banxin beten sa, e yi saraxaraline lu e danna, e maxidixi saraxaraliya dugine yi, xotane suxi e yii. E nun Lewine nan yi tixi na naxanye yi Asafi xabilani, karijanne suxi naxanye yii alogo e xa Alatala tantun alo Isirayila manga Dawuda a yita kii naxan yi.

¹¹ E yi e bode yabima Alatala batu xuiin nun a tantun xuiin nin falani itoe ra, e naxa, “Amasoto a fan, a hinanna luma nen Isirayila xa habadan!” Yamaan birin yi gbelegbelema, e Alatala tantunma, bayo e bata yi Alatala Batu Banxin beten sa.

¹² Koni, saraxarali wuyaxi yi na, e nun Lewi bɔnsɔnna muxune nun denbaya xunna naxanye bata yi fori, naxanye banxi singen to, ne yi wugama e to yamaan to Ala Batu Banxi nenɛn beten se. Muxu wuyaxi fan yi gbelegbelema sewani.

¹³ Yamaan mi yi fa noe wuga xuiin nun sewa xuiin tagi rabe, bayo yamaan yi gbelegbelema, e gbelegbele xuiin yi siga pon!

4

Ala Batu Banxin ti fena

¹ Yuda bɔnsɔnna nun Bunyamin bɔnsɔnna yaxune yi a me a muxun naxanye kelixi konyiyani, ne Alatala Batu Banxin tima, Isirayilaa Ala.

² E fa Sorobabeli nun denbaya xunne fema, e yi a fala e xa, e naxa, “En birin nan a tima, bayo, nxu fan en ma Ala batuma alo ε tan, nxu saraxane bama a xa xabu Asiriya mangana Esaraxadon waxatini, naxan faxi nxu ra be.”

³ Koni Sorobabeli nun Yosuwe nun Isirayila denbaya xunna bonne yi e yabi, e naxa, “En birin xa mi Ala Batu Banxin tima nxo Ala xa, nxu tan nan Alatala Batu Banxin tima a xa, Isirayilaa Ala, alo Perise yamanan mangan Kirusi a yamarixi nxu ma kii naxan yi.”

⁴ Nayi, yamanan muxune yi Yuda muxune tun-naxofo fobo e ma, e lu e magaxue, alogo e xa e yikala Ala Batu Banxin tideni.

⁵ E yi gbetin so manga gbeen kawandi muxune yii alogo e xa na wanla raxete xanbin na. Na yi liga keli Perise yamanan mangan Kirusi a mangayaan yanyin birin ma han sa doxo Dariyusi a mangayaan waxatina, Perise mangana.

Yamanan muxune yi Yuda muxune magi

⁶ Asuyerusu a mangayaan fobo waxatini, e yi kediri sebe Yuda kaane nun Yerusalen kaane xili ma.

⁷ Arataserekesi a mangayaan waxatini, Bisilan nun Mitiredati nun Tabele nun e lanfa donxene yi bataxin sebe Perise yamanan mangana Arataserekesi ma. Bataxin yi maxete Arami xuini, a sebe Arami kaane sebenla nin.

⁸ Yamana kannu Rexun nun sebeli tiin Simisayi nan bataxin sebe Manga Arataserekesi xa Yerusalen kaane xili ma, e ito nan sebe singen, e naxa,

9 “Yamana kanna Rexun nun seβeli tiin Simisayi nan bataxini ito seβexi e nun e lanfa dɔnxene nun Din kaane nun Afarasataka nun Tarapele nun Afarasa nun Ereki nun Babilɔn kaane nun Suse kaane nun Deha kaane nun Elan kaane,

10 e nun yamanan bonne muxune, muxu gbeena Osinapari naxanye suxu a siga e ra Samari taane yi, e nun yiren naxanye Efirati baan sogegododen binni.”

11 Na muxune nan bataxini ito seβε, e a rasiga Manga Arataserekesi ma, e naxa, “Manga Arataserekesi, i ya walikεen naxanye dɔxi Efirati baan sogegododen binni, ne i xɔntɔn.

12 Mangana, a kolon a Yahudiyani naxanye kelixi i konni e fa nxu ye Yerusalɛn yi, ne taa murutɛxi jaxin nan tima. E mɔn yinna soma taan ma. E mɔn taan banxine βetɛn sama.

13 Mangan xa a kolon, xa e na taan ti, e yinna so a ma, e mi fa mudun fima sɔnɔn, e mi e xun saren fima, na mi fama fandeni mangan na.

14 Anu, bayo nxu nxu degema i ya mangayani, nxu mi nɔε tinje muxune xa mangan nanaxu, nanara, nxu faxi xibaruni itoe ra i xɔn

15 alogo i ya muxune xa feene fesεfεε i benbane kedine kui yamanana fe taruxune seβexi denaxan yi. I a toε mangane kedine kui fa fala taani ito findixi taa murutɛxin nan na, taan naxan muxune mangane nun yamanane tɔrɔma, naxanye murutɛxi xabu waxati xɔnkuye. Taani ito kalaxi na nan ma fe ra.

16 Mangana, nxu a falama i xa nen, xa taani ito ti, yinna yi so a ma, na ma, i mi fa dεdε sɔte Efirati baan sogegododen binna yirene yi.”

17 Manga Arataserekesi yi yabini ito rasiga,

a naxa, “Yamana kanna Rexun nun seβeli tiin Simisayi nun e lanfa dɔnxɛn naxanye dɔxi Samari yamanan nun Efirati baan sogegododen binna yire gbɛtɛne yi, n bata ε xɔntɔn.

¹⁸ Ε bataxin naxan nafaxi nxu ma, a bata xaran n yɛɛ xɔri.

¹⁹ N bata feene xɔnfɛn yamarin fi, n bata a kolon fa fala taani ito murutɛma mangane xili ma xabu waxati xɔnkuye, muxu murutɛxine nan e ra.

²⁰ Manga sɛnbɛmane lu nɛn Yerusalɛn yi, naxanye yi yamanan birin nɔxi Efirati baan sogegododen binni, mudun nun xun saren nun yamanani gidi saranna yi soma naxanye yii.

²¹ Na ma, ε yamarin fi muxuni itoe e wanla xa dan alogo taani ito mɔn nama ti xa n tan mi yamarin fi.

²² Ε nama feni ito xɔnbɛɲin de, alogo tɔrɔn nama gbo ayi mangan ma.”

²³ Manga Aratasɛrɛkɛsi a bataxin xaran nɛn yamana kanna Rexun nun seβeli tiin Simisayi nun e lanfaan dɔnxɛne yɛɛ xɔri tun, e yi siga Yahudiyane fɛma Yerusalɛn yi mafurɛn, e sa danna sa e wanla ra nɔɔn nun yɛngɛni.

²⁴ Nayi, Ala Batu Banxin wanla yi dan Yerusalɛn yi han Perise yamanan mangan Dariyusi a man-gayaan ɲɛɛ firindena.

5

Alaa Banxin wanla mɔn yi fɔlɔ

¹ Nabi Xage nun Nabi Sakari, Yido yixεten yi nabiya falane ti Isirayilaa Ala xinli Yahudiyane xa naxanye yi Yuda nun Yerusalen yi.*

² Nayi, Selatili a dii xεmen Sorobabeli nun Yosadaki a dii xεmen Yosuwe yi keli, e Ala Batu Banxin ti fɔlɔ Yerusalen yi. Alaa nabine fan yi e malima.

³ Na waxatini, yamana kanna Tatenayi naxan yi Efirati baan sogegododen binna xun na, e nun Setara-Bosenayi nun e lanfane yi siga e fema, e yi e maxodin, e naxa, “Nde ε yamarixi a ε xa banxini ito ti e nun a yinna?”

⁴ E mɔn yi e maxodin, e naxa, “Muxun naxanye banxini ito tima, ne xili di?”

⁵ Koni, Ala yi a ɲɔxɔ luxi Yahudiyane fonne xɔn. E mi wanli kala e ma alogo e xa sa dentεgena nde sa Dariyusi xa han e yi kedina nde sɔtɔ a ra lan wanla fe ma.

⁶ Baan binna yamana kanna Tatenayi nun Setara-Bosenayi nan kedina nasiga e nun e lanfane, yamana kuntigin naxanye yi Efirati baan sogegododen binna xun na. E kedini ito nan nasiga Manga Dariyusi ma.

⁷ Ito nan yi seβexi, a naxa,

“Manga Dariyusi, Ala xa bɔɲε xunbenla fi i ma!

⁸ Mangan xa a kolon fa fala nxu bata siga han Yuda yamanani, siga han Ala Batu Banxini, Ala naxan gbo. Muxune a tima gεmε masolixine nan na, wudine yi sa yinne xuntagi. Wanla rabama a faɲin na, a mɔn mafuraxi e yii.

---

* **5:1:** Na feen mɔn seβexi **Nabi Xage** 1.1 kui e nun **Nabi Sakari** 1.1 kui.

9 Nxu fonne maxədin nən, nxu naxa, ‘Nde ε yamarixi ε mən xa banxini ito ti?’

10 Nxu mən yi e maxədin e xinle ma, nxu yi e yεεratine singe xinle sεβε alogo nxu xa e fala i xa.

11 E nxu yabixi ito nan na, e naxa, ‘Kore xənna nun bəxə xənna Alaa walikεne nan nxu ra. Ala Batu Banxini ito naxan ti bata bu, nxu mən na tima nən. Waxati danguxine yi, Isirayila manga gbeena nde a ti nən, a yi a rajan.

12 Koni nxu benbane to Ala raxələ, Ala Naxan Kore, Ala yi e sa Babilən mangan Nebukadanesari, Kalidi kaan sagoni. Na yi na banxin kala, a yi yamaan suxu, a siga e ra Babilən yi.

13 Koni, Kirusi a mangayaan jεε singeni Babilən yi, Manga Kirusi mən yi Ala Batu Banxin ti feen yamarin fi.

14 Manga Kirusi mən yi seene birin tongo naxan yi Ala Batu Banxini nun a fələni, xεmaan nun gbeti fixεna. Nebukadanesari bata yi ne ba Ala Batu Banxini Yerusalən yi, a siga e ra a gbee ala batu banxini Babilən yi. Manga Kirusi nan e tongo, a yi e so Sεεbasari yii, a naxan dəxə yamana kannara Isirayila yamanani.

15 A yi a fala a xa, a naxa, “Seni itoe tongo, i sa e sa Ala Batu Banxini Yerusalən yi. Ala Batu Banxin mən xa ti a funfuni.”

16 Na Sεεbasari yi fa Ala Batu Banxin bεten sa Yerusalən yi. Xabu na waxatini han to, banxin mən tima, a munma rajan.’ ”

17 “Iki, xa a rafan mangan ma, muxune xa fe xənfenna ti Babilən mangana kedi ramaradeni alogo a xa kolon xa Manga Kirusi yamarin fi nən fa fala Ala Batu Banxin mən xa ti Yerusalən yi.

Mangan mən xa a waxən feene fala nxu xa lan feni ito ma.”

6

Manga Dariyusi a yamarina

¹ Nayi, Manga Dariyusi yi fe xənfenna yamarin fi lan Babilən kədi ramaraden ma.

² E yi sa kədi mafilinxina nde to Ekabatana manga taani Mede yamanani, a yi seβexi naxan ma fa fala:

³ Manga Kirusi a mangayaan ηεε singeni, a yi yamarin ito fi Ala Batu Banxina fe yi Yerusalen yi, a naxa, “Ala Batu Banxin xa ti alogo saraxane xa ba a xa mənni, a xa βeten sa ki fajni. A xa mate ayi nəngənna ye tonge sennin, a yigbona nəngənna ye tonge sennin.

⁴ Gεmε gbeen masolixin bilin saxan xa dəxə e nun wudin sanηa ma keden. Mangan nan wali saren fima.

⁵ Nebukadanesari xεma seene nun gbeti fixε seen naxanye tongo Ala Batu Banxini Yerusalen yi, a siga e ra Babilən yi, ne mən naxεtεma nən e funfuni Ala Batu Banxini Yerusalen yi, e sa tongo dεnaxan yi Alaa banxini.”

⁶ Nayi, Manga Dariyusi yi a seβε, a naxa, “Baan binna yamana kanna Tatenayi nun Setara-Bosenayi nun ε tan, e lanfane, yamana kuntigin naxanye dəxi Efirati baan sogegododen binni, feni ito mi ε matoxi.

⁷ E tin Ala Batu Banxin wanla xa siga yeεn na. Yahudiya yamana kannu nun Yahudiya fonne xa Ala Batu Banxin ti a funfuni.

⁸ N yamarini ito nan soma ε yii, ε sa Yahudiya fonne malima kii naxan yi Ala Batu Banxin tideni: Se saren naxanye bama mudun na sa keli Efirati baan sogegododen binni so mangan yii, ne xa so muxuni itoe yii, alogo wanla nama dan.

⁹ Naxan fan saraxa gan daxin na Ala yeṭagi, Ala Naxan Kore, tura bulanne nun kontonne nun yeXeε diine e nun murutun nun fəxən nun manpaan nun turena alo a yitaxi kii naxan yi Yerusalən saraxaraline xən, ε xa ne so e yii na kiini ləxə yo ləxə,

¹⁰ alogo e xa saraxa xiri faṭine ba Ala xa naxan kore, e yi Ala maxandi mangan nun a diine xa.

¹¹ Awa, xa muxu yo falani ito kala, xalanbe keden xa botin a banxini, na kanna yi sət̄i a dε, a banxin yi kala fefe.

¹² Ala naxan a xinla luxi Yerusalən yi, na Ala xa na kanna halagi naxan na n ma yamarini ito bejin a banxini ito kala, xa a findi mangan na hanma muxu yo. N tan Dariyusi bata yamarini ito fi, a xa liga a kiini.”

¹³ Nayi, yamana kanna Tatenayi naxan yi Efirati baan sogegododen binna xun na, e nun Sətara-Bosenayi nun e lanfane birin yi na yamarin suxu Manga Dariyusi naxan nafaxi.

Ala Batu Banxin naṅan feen ɲaxaɲaxana

¹⁴ Yahudiya fonne yi nə sət̄ə banxin tideni, alo Nabi Xage nun Yido mamandenna Nabi Sakari a fala kii naxan yi. E yi banxin ti, e yelin, alo Isirayilaa Ala a yamari kii naxan yi e nun Kirusi nun Dariyusi nun Aratasεεkεsi, Perise mangane.

15 Banxin yi raŋan Ada kiken xi saxande lɔxɔni, Manga Dariyusi a mangayaan ɲεε sennindenɪ.

16 Isirayila kaane nun saraxaraline nun Lewi bɔnsɔnna muxune nun muxu suxi dɔnxɛne yi Ala Batu Banxin nabi sɛwani.

17 E yi tura kɛmɛ nun konton kɛmɛ firin nun yɛxɛɛ dii kɛmɛ naanin ba banxin nasarijan seen na, e nun kɔɔ fu nun firin Isirayila kaane birin ma yulubi xafari saraxan na, lan Isirayila bɔnsɔnne yatɛn ma.

18 E yi saraxaraline fan dɔxɔ lan e yɛba kiin ma, e nun Lewi bɔnsɔnna muxune fata e yitaxun kiin na Yerusalɛn yi Alaa wanla ra, alo a sebɛxi Musaa kɛdin kui kii naxan yi.

Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla

19 Muxun naxanye sa kelixi konyiyani, ne yi Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla* raba kike singen xi fu nun naaninde lɔxɔni.

20 Saraxaraline nun Lewi bɔnsɔnna muxune bata yi e bode rasarijan sanla xili yi, e birin yi sarijan. Lewi bɔnsɔnna muxune yi yɛxɛɛ diine kɔɛ raxaba Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla fe ra muxu suxi fonne birin xa, e nun e ngaxakeden saraxaraline xa, e nun e tan yɛtɛɛn xa.

21 Muxun naxanye birin bata yi xɛtɛ siyane fe sarijantarene fɔxɔ ra, e yi Alatala fen, Isirayilaa Ala, ne nun Isirayila kaan naxanye xɛtɛ sa keli

---

* **6:19: *Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla:*** Musaa waxatini, Ala fitina feen nafa nɛn Firawona yamaan ma, malekan yi fa e dii singene birin faxa kɔɛ kedenna ra. Koni, Isirayila kaane yi saraxa wunla xuya e banxine dɛ wudine ma, saya malekan yi dangu e xun ma. Na feen sanla ni ito ra. A mato Xɔrɔyaan 12.1-13 kui.

konyiyani, e birin yi Halagi Tiin Dangu Loxon Sanla donseene don e bode xon.

²² E Buru Tetaren Sanla† raba sewani xi solofere, bayo Alatala bata Manga Asiriya bonen masara a yi e mali Ala Batu Banxin wanli, Isirayilaa Ala.

7

Saraxaralina Esirasi

¹ Na feene dangu xanbini, Perise mangana Arataserekesi waxatini, Esirasi fan yi fa, Serayaa dii xemena. Asari nan Seraya sotō. Xiliki nan Asari sotō.

² Salun nan Xiliki sotō. Sadōki nan Salun sotō. Axituba nan Sadōki sotō.

³ Amari nan Axituba sotō. Asari nan Amari sotō. Merayoti nan Asari sotō.

⁴ Seraxaya nan Merayoti sotō. Yusi nan Seraxaya sotō. Buki nan Yusi sotō.

⁵ Abisuwa nan Buki sotō. Finexasi nan Abisuwa sotō. Eleyasari nan Finexasi sotō. Saraxarali kuntingin Haruna nan Eleyasari sotō.

⁶ Na Esirasi yi siga Babilon yi. Sebeli tiin nan yi a ra, naxan yi xaranxi Musaa sariyana fe ma ki fani, Alatala, Isirayilaa Ala naxan soxi Musa yii. Mangan yi a waxon feene birin naba a xa, bayo Alatala, Isirayilaa Ala yi a foxo ra.

⁷ Isirayila kaana ndee nun Lewi bōnsōnna muxuna ndee nun beti baane nun kantan tiine nun walikene Ala Batu Banxini, ne fan birin yi siga Yerusalen yi Manga Arataserekesi a mangayaan jee solofereden ma.

---

† **6:22: Buru Tetaren Sanla:** Yahudiyane yi burun donma leben mi yi saxi naxan yi xii solofere sanli ito bun. E sarijan kiina nde nan yi a ra. A mato Xoroyaan 12.15 kui.

⁸ Esirasi yi fa Yerusalen yi mangana mangayaan jεε solofereden kike suulunden ma.

⁹ A keli Babilon yi kike singen xi singe loxoni, a sa so Yerusalen yi kike suulunden xi singe loxoni, bayo a Ala yi a foxo ra a fanni.

¹⁰ Esirasi bata yi Alatalaa sariyan xaran feen nun a suxu feen sa a bɔneni, a yi Isirayila yamaan xaran tonne nun sariyane ma.

Manga Arataserekesi a bataxina

¹¹ Manga Arataserekesi bataxini ito nan so Esirasi yii, saraxaraliin nun sebeli tiin naxan yi yamarine nun tonne sebema, Alatala naxanye fala lan Isirayila fe ma. Mangan yi falani ito rasiga, a naxa,

¹² “Mangane mangana Arataserekesi naxa saraxaralina Esirasi xa, naxan yi Alaa sariyan kolon naxan kore:

¹³ N bata yamarin so i yii, yamaan naxan birin Isirayila yi, saraxaraline nun Lewi bɔnsɔnna muxune nun naxanye birin n ma yamanani naxanye waxi siga feni Yerusalen yi, a lu e birin xa siga i foxo ra.

¹⁴ Mangan nun a kawandi muxu soloferene nan i rasigaxi Yuda nun Yerusalen yi alogo i xa siga i ya Alaa sariyan na i yii, i menna rakorosi xa na sariyan suxi.

¹⁵ I siga gbetin nun xemaan na mangan nun a kawandi muxune naxan jεnigexi e xa ba saraxan na Isirayilaa Ala xa, naxan dɔxi Yerusalen yi.

¹⁶ I mon yi siga wure gbeti fixen nun xemaan na i na naxan soto Babilon yi, e nun jεnige ma saraxane yamaan nun saraxaraline naxanye bama e Ala Batu Banxin xa Yerusalen yi.

17 Na ma, i nɔɛ turane nun kontonne nun yɛxɛɛne sarɛ nɛn na gbetin na, e nun seen naxanye birin lanma e findi bogise saraxane nun minse saraxane ra, i yi e ba ɛ Ala Batu Banxin saraxa ganden fari Yerusalɛn yi.

18 Ɛ nun i ngaxakedenne na naxan nagidi lan gbetin nun xɛma dɔnxɛne fe ma, ɛ na liga, alo ɛ Ala wama a xɔn kii naxan yi.

19 Seen naxanye so i yii ɛ Ala Batu Banxin nawali feen na, i fa ne ra Ala Batu Banxini Yerusalɛn yi.

20 I xa gbetin tongo mangana gbeti ramaradeni, i makoon naxan ma naxan lanɲɛ se gbetɛye saren ma, i naxanye rawalima ɛ Ala Batu Banxini.

21 N tan Manga Aratasɛɛkesi bata yamarini ito fi Efirati baan sogegododen binna gbeti ramarane birin ma. Saraxaralina Esirasi, sɛbɛli tiin naxan Alaa sariyan xaranma, Ala Naxan Kore, na na naxan yo maxɔdin, ɛ xa a so a yii,

22 han gbeti fixɛn kilo wuli saxan, murutun kilo wuli tonge saxan, manpaan litiri wuli naanin, turen litiri wuli naanin e nun a na wa fɔxɔn xasabin naxan xɔn.

23 Ala Naxan Kore, na naxan birin yamarixi, na birin xa liga a kiini kore xɔnna Ala Batu Banxina fe yi, alogo a xɔlɔn nama godo mangana yamanan nun a muxune ma.

24 Nanara, nxu a falama ɛ xa a ɛ nama mudun nun muxu dangumatɔɔn saren nasuxu saraxaraline nun Lewi bɔnsɔnna muxune nun bɛti baane nun kantan tiine nun Ala Batu Banxi walikɛne nun Ala Batu Banxini ito muxu yo ra.

25 I tan Esirasi, fata i ya Alaa fekolonna ra, a naxan fixi i ma, i xa kitisane dɔxɔ naxanye kitin sɛ yamaan birin ma Efirati baan sogegododen binni,

naxanye birin Alaa sariyan kolon. Naxanye mi a kolon, i ne xaran a ma.

²⁶ Naxan yo mi i ya Alaa sariyan suxu e nun mangana sariyana, na kanna yalagima nen, a faxa, hanma a kedi yamanani, hanma a yiiseene yi ba a yii, hanma a yi sa kasoon na.”

²⁷ Tantunna Alatala xa, en benbane Ala, naxan xaxinla fixi mangan ma, a yi binye sifani ito fi Ala Batu Banxin ma Yerusalen yi,

²⁸ a yi a hinanna yita n na mangan nun a kawandi muxune nun a kuntigi senbemanne birin yetagi! Alatala to yi n senbe soma, n ma Ala, n yi Isirayila kuntigine malan alogo nxu birin xa siga.

8

Esirasi fəxərabirane

¹ Denbaya xunne nun e fəxərabirane xinle seβexin ni ito ra, naxanye bira n fəxə ra keli Babilon yi Manga Arataserekəsi waxatini.

² Gerisomi, Finexasi yixetene ye,
Daniyeli, Itamara yixetene ye,
Xatusi, Dawuda yixetene ye,

³ Sekani a dii xemen Sakari, Parosi yixetene ye, e nun muxu keme tonge suulun nan yi a ra naxanye xinle yi seβexi, xemene gbansan.

⁴ Paxata-Moyaba yixetene ye, Seraxayaa dii xemena Eliyehowenayi e nun muxu keme firin, xemene gbansan.

⁵ Satu yixetene ye, Yaxasiyeli a dii xemen Sekani e nun muxu keme saxan, xemene gbansan.

⁶ Adin yixetene ye, Yonatan ma dii xemena Ebedi e nun muxu tonge suulun, xemene gbansan.

⁷ Elan yixetene ye, Atali a dii xemēn Yesaya e nun muxu tonge solofere, xemene gbansan.

⁸ Sefati yixetene ye, Mikeli a dii xemēn Sebadiya e nun muxu tongo solomasexe, xemene gbansan.

⁹ Yowaba yixetene ye, Yexiyeli a dii xemēna Abadi e nun muxu keme firin muxu fu nun solomasexe, xemene gbansan.

¹⁰ Bani yixetene ye, Yosifi a dii xemēn Selomiti e nun muxu keme tongo sennin, xemene gbansan.

¹¹ Bebayi yixetene ye, Sakari, Bebayi a dii xemēna e nun muxu mɔxɔɔɛn nun solomasexe, xemene gbansan.

¹² Asagada yixetene ye, Hakatan ma dii xemēn Yoxanan e nun muxu keme muxu fu, xemene gbansan.

¹³ Adonikami yixeten muxu dɔnxene ye, Elifeleti nun Yeyiyeli nun Semaya, e nun muxu tonge sennin, xemene gbansan.

¹⁴ Bigiwayi yixetene ye, Yutayi nun Sakuru e nun muxu tonge solofere, xemene gbansan.

Xete fena Yerusaleni

¹⁵ Baan naxan danguma Ahawa taan dexɔn, n yi muxuni itoe malan menni, nxu lu na xi saxan. N yi yamaan nun saraxaraline yeε to, koni n mi Lewi bɔnsɔnna muxu yo to e ye.

¹⁶ Nayi, n yi yeeratini itoe xili, Eliyeseri nun Ariyele nun Semaya nun Elanatan nun Yaribi nun Elanatan boden nun Natan nun Sakari nun Mesulan, e nun xaran tiine Yoyaribi nun Elanatan.

¹⁷ N yi e rasiga Manga Yido konni, naxan dɔxi Kasifiya yi, n yi a fala e xa e lanma e xa naxan fala Yido nun a ngaxakedenne xa Ala Batu Banxin

walikεεν naxanye yi dɔxi Kasifiya yi alogo e xa fa nxu fɔxɔ ra e nxu mali Ala Batu Banxini.

¹⁸ Bayo en ma Ala yi nxu malima, e yi fa Serebi ra nxu xa, xεmε xaxilimana Maxali yixεtεne ye, Isirayilaa diin Lewi mamandenna nde, a tan nun a xunyεne nun a dii xεmεne, e muxu fu nun solo-masexe.

¹⁹ E mɔn yi fa Hasabi ra e nun Yesaya Merari yixεtεne ye, e nun a ngaxakedenne nun a dii xεmεne, muxu mɔxɔne.

²⁰ E mɔn yi fa Ala Batu Banxin walikεεν bɔnsɔn muxuna ndee ra muxu kεmε firin muxu mɔxɔne. Dawuda nun a kuntigine bata yi na bɔnsɔnna muxune sugandi naxanye yi walima Lewi bɔnsɔnna muxune fɔxɔ ra, ne birin xinle yi seβexi.

²¹ N yi a fala, a birin xa sunna suxu Ala yetagi Ahawa baan dεxɔn, alogo a xa lu nxu xɔn sigatini nxu nun nxɔ diine nun nxɔ seene birin.

²² N yi yagima nεn a faladeni mangan xa a xa sofane nun soo ragine bira nxu fɔxɔ ra e yi nxu ratanga nxu yaxune ma kira yi, bayo nxu a fala nεn mangan xa, nxu naxa, “Nxɔ Ala muxune birin malima naxanye a fenma, koni a xɔlɔn luma nεn muxune ma naxanye e mεma a tan na.”

²³ Nxu sunxi na nan ma, nxu yi Ala maxandi, a yi nxu yabi.

²⁴ N yi saraxarali kuntigin muxu fu nun firin sugandi Serebi nun Hasabi e nun e ngaxakedenne, muxu fu.

²⁵ N yi gbeti fixεn yate e yeε xɔri, e nun xεmaan nun seene, mangan naxanye ba e nun a kawandi muxune nun a kuntigine nun Isirayila kaan naxanye birin yi na lan en ma Ala Batu Banxina fe ma.

26 N yi gbeti fixεn kilo wuli mɔxɔɲε so e yii, e nun gbeti fixε seen naxanye yi lanɲε kilo wuli saxan ma e nun xεmaan kilo wuli saxan,

27 nun igelengenna xεma daxin mɔxɔɲε naxanye yi lanɲε kilo solomasεε ma e nun sula xuruxi goron firin naxanye yi fan alo xεmana.

28 N yi a fala e xa, n naxa, “E bata findi Alatala gbeen na, seni itoe fan bata rasariɲan Ala gbeen na. Gbeti fixεni ito nun xεmaan findixi ɲεnige ma saraxan nan na Alatala xa, en benbane Ala.

29 E liga ε yeren ma, ε yengi dɔxɔ itoe xɔn ma han ε sa e yiliga kuntigine nun Lewi bɔnsɔnna muxune yeɲagi, e nun Isirayila denbaya xunne Alatala Batu Banxini konkone kui Yerusalεn yi.”

30 Saraxaraline nun Lewine yi gbeti fixεn nun xεmaan nun seene rasuxu naxanye bata yi yiliga alogo e xa rasiga Yerusalεn yi en ma Ala Batu Banxini.

31 Nxu yi keli Ahawa baan dε siga Yerusalεn yi kiken xi fu nun firinna ma. En ma Ala yi lu nxu xɔn, a yi nxu ratanga nxu yaxune nun fe ɲaxin sifan birin ma kira yi.

32 Nxu to so Yerusalεn yi, nxu yi nxu matabu xi saxan.

33 Xi naaninde lɔxɔni, gbetin nun xεmaan nun seen naxanye yiliga nxɔ Ala Batu Banxini, ne yi so saraxaraliin Yuriyaa dii xεmεn Meremoti yii. Finexasi a dii xεmεna Eleyasari yi a fεma e nun Yosabadi a dii xεmεn Yosuwe e nun Binuwi a dii xεmεn Nowadi, Lewi bɔnsɔnna muxune.

34 E to e birin yatε, e yi e yiliga, e yi e birin malanxin binyen xasabin sεbε.

35 Muxu suxi fonne, naxanye fa sa keli

konyiyani, ne yi tura fu nun firin ba saraxa gan dixin na Isirayilaa Ala xa Isirayila kaane birin ma fe ra, e nun konton tonge solomanaanin e nun sennin, e nun yεxεε tonge solofere e nun solofere. E mɔn yi kɔtɔ fu nun firin ba yulubi xafari saraxan na. Ne birin saraxa gan dixin na Alatala xa.

³⁶ Na xanbi ra, e yi mangana yamarine rali mangan bundɔxɔne ma, e nun Efirati baan sogegododen binna yamana kanne, ne yi yamaan mali lan Ala Batu Banxina feene ma.

9

Naxalan xɔɲεne futu fena

¹ Na ɲan xanbini, kuntigine yi fa n fεma, e yi a fala, e naxa, “Isirayila yamaan nun saraxaraline nun Lewi bɔnsɔnna muxune mi e makuyaxi siya gbεtεne muxune ra. E fe xɔsixin ligama alo Kanan kaane nun Xitine nun Perisine nun Yebusune nun Amonine nun Moyaba kaane nun Misiran kaane e nun Amordine.

² Bayo, e bata ne dii tεmεne futu e yetε xa e nun e dii xεmεne xa, e bɔnsɔn sariɲanxin sunbu e rabilinna siyane muxune ra. Kuntigine nun kitisane nan singe na tinxintareyaan ligaxi.”

³ N to na mε, n yi n ma domani bɔ n ma, n yi n xunsexeene nun n dε xabene matala, n sunuxin yi dɔxɔ.

⁴ Naxanye birin yi gaxuxi Isirayila Alaa falan yεε ra, ne birin yi dɔxi n nabilinni lan na muxune tinxintareyaan ma naxanye sa kelixi konyiyani. N tan sunuxin yi lu dɔxi han ɲinbanna saraxa ba waxatini.

⁵ Ninbanna saraxa ba waxatini, n yagixin yi keli, n ma dugini bəxi, n yi n xinbi sin, n yi n yiine ti Alatala, n ma Ala xa,

⁶ n yi Ala maxandi, n naxa, “N ma Ala, n yagixi, n mi nəε n xunna rakele i tan n ma Ala yətagi, bayo nxə fe jaxin bata gbo ayi nxu xun ma. Nxu yulubine bata te han kore.

⁷ Xabu nxu benbane waxatini han to, nxu findixi yulubi rabane nan na, nxə yamaan yi hakən liga. Nanara, nxu tan nun nxə mangane nun nxə saraxaraline findixi konyine ra manga xəjəne bun, yəngən nun suxun nun halagin nun yagini, alo a kii naxan yi to.

⁸ Koni, Alatala, nxə Ala, i baxi hinande nxu ra iki, i yi nxu tan ndee lu e nii ra, i yi luden so nxu yii yire sarijanxini, alogo nxə Ala xa nxu yεene rabi, a yi nxu nii yifan nxu ma nxə konyiyani.

⁹ Hali konyin to nxu ra, i tan nxə Ala mi nxu rabejinxi nxə konyiyani. I bata hinan nxu ra Perise mangan yətagi, i nxu lu nxu nii ra, alogo nxu xa Ala Batu Banxin ti, dənaxanye kalaxi nxu yi mənne yitən, i yi matabuden fi nxu ma Yuda nun Yerusalən yi.

¹⁰ Nxə Ala, nxu fa nanse fale i xa na xanbi ra? Nxu bata nxu mε i ya yamarine ra,

¹¹ i bata a fala nxu xa fata nabine ra, i ya walikene, i naxa, ‘E soma yamanan naxan yi, ε dəxə a yi, yamana xəsixin nan na ra na yamanane muxune kəwali xəsixine xən, e bata yamanan birin nafe e fe xəsixine ra.

¹² Nayi, ε nama ε dii tεmene fi e dii xεmene ma, ε nama e dii tεmene fan fen ε dii xεmene xa. E nama lanna raso ε nun ne tagi, ε nama e mali e xa

herin sətə. Nayi, ε senben sətəma nən, ε yamanan muxune yi donse fajine don, ε mən yi yamanan lu ε diine xa e kεen na han habadan!

¹³ Nxo Ala, na feene birin nxu sətəxi nən amasətə nxə fe xəsixine nun nxə yulubi naxine xən. Koni, i mi nxu saranxi nxə fe naxine ra alo a yi lan kii naxan yi, i mən bata tin nxu xa lu nxu nii ra.

¹⁴ Nxu lan nxu mən xa lu i ya yamarine kale ba? Nxu lan nxu xa bira na yamanan muxune fəxo ra naxanye fe xəsixini? I ya xələn mi godε nxu ma ba, a yi nxu raxəri, muxu yo mi lu?

¹⁵ Alatala, Isirayilaa Ala, i tinxin, bayo nxu mən nxu nii ra to. Nxu tan nan ito ra i yətagi nxu nun nxə yulubine, muxu yo mi yi nəε luyε a nii ra i yətagi.”

10

Eyi e siya gbete naxanle kedi

¹ Esirasi yi xinbi sinxi waxatin naxan yi Ala Batu Banxin yətagi, a wugama, a Ala maxandima a ti e yulubine ra, Isirayila kaane yi e malan a fema, xεmεne nun naxanle nun diidine, yamaan birin yi lu wugε.

² Nayi, Yexiyeli a dii xεmεn Sekani Elan xabilani, na yi falan tongo, a yi a fala Esirasi xa, a naxa, “Nxu bata tinxintareyaan liga en ma Ala yεε ra yi, nxu yi naxalan xəne futu, naxanye yi findixi siya gbete muxune ra. Hali na, yigin mən Isirayila ma lan na feen ma.

³ En na naxanle nun e diine kedi, en layirin xidi en nun Ala tagi, alo n kannna a falaxi kii naxan yi en nun naxanye birin xuruxurunma en ma Alaa

yamarine ra. En xa a liga alo sariyana a falaxi kii naxan yi.

⁴ Keli, bayo feni ito i tan nan matoxi. Nxu birama nen i fəxə ra. I wəkilε, i a liga.”

⁵ Nayi, Esirasi yi keli, a yi saraxarali kuntigine nun Lewine nun Isirayila kaane birin nakəlo, a baxi naxan falade, e birin xa na liga. E yi e kəlo a xa.

⁶ Na xanbi ra, Esirasi yi mini Ala Batu Banxini, a yi siga Eliyasibi a dii xεmεn Yehoxanan ma banxini. A to yi mεnni, a mi donse don, a mi ige min, bayo a yi sunuxi muxu suxi fonne tinxintareyana fe ra.

⁷ E yi yamarin nawanga Yuda nun Yerusalen birin yi, naxan yi a falaxi a muxu suxine birin xa e malan Yerusalen yi.

⁸ Naxan yo mi fa benun xi saxan, a yiiseene birin nasuxuma nen a ra, a tan yetεen yi kedi yamaan ye alo kuntigine nun fonne a falaxi kii naxan yi.

⁹ Yuda nun Bunyamin xεmεne yi e malan Yerusalen yi na xi saxanna bun ma. Kike solo-masεxeden xi məxəne nan yi a ra. Yamaan birin yi malanxi yama malandeni Ala Batu Banxin yetagi, e gaxuxin xuruxurunma lan na feen ma, e nun tulena fe ra.

¹⁰ Saraxaralina Esirasi yi keli, a naxa, “E bata tinxintareyaan naba ε to yaxalan xəne dəxi, ε mən yi Isirayila yamaan findi yulubi tongone ra.

¹¹ Iki, ε ti ε yulubine ra Alatala yetagi, ε benbane Ala, ε yi a sagoon liga! E masiga yamanan muxune nun yaxalan xəne ra.”

¹² Yamaan birin yi yabin ti e xuini texin na, e naxa, “Ŏn! Nxu lanma nen nxu a liga alo i a falaxi

kii naxan yi.

¹³ Koni yamaan gbo, tule waxatin na a ra. Nxu mi nɔɛ luyɛ tandeni be, bayo xi keden hanma xi firin wali xa mi ito ra, muxu wuyaxi bata yulubin liga feni ito yi.

¹⁴ Nxɔ kuntigine xa lu be yamaan birin xinla ra. Naxanye birin ɲaxalan xɔɲene dɔxi nxɔ taane yi, ne xa fa waxati saxine ma, e nun taan fonne nun taan kitisane, e yi na feen sa a kiini han Ala xɔɔ gbeen yi ɲan, a makuya en na lan feni ito ma.”

¹⁵ Koni, Asahɛli a dii xɛmɛn Yonatan nun Tiki-waa dii xɛmɛn Yaxasiya yi na feen yɛngɛ. Lewi bɔnsɔnna muxuna nde Sabetayi nun Mesulan yi ne mali.

¹⁶ Koni muxu suxi fonne yi tin Esirasi a falan ma. Saraxaralina Esirasi yi denbaya xunna ndee sugandi denbaya yɛɛn ma, e yi e birin xinla fala. E yi dɔxɔ na kike fuden lɔxɔ singen ma alogo e xa na feen mato.

¹⁷ Kike singen lɔxɔ singen ma, e yi yelin xɛmɛne kitin sɛ naxanye birin ɲaxalan xɔɲene dɔxɔ.

Yulubitɔne

¹⁸ Saraxaraline yɛ, naxanye ɲaxalan xɔɲene dɔxɔ, ne nan itoe ra:

Yosadaki a dii xɛmɛn Yosuwe nun a xunyɛne xabilane muxune yɛ, Maaseya nun Eliyeseri nun Yaribi e nun Gedali.

¹⁹ E yi a ragidi a e xa e mɛ e ɲaxanle ra, e yi kontonna ba yangin saraxan na e yulubina fe ra.

²⁰ Imeri xabilani, Xanani nun Sebadiya.

²¹ Xarimi xabilani, Maaseya nun Eli nun Semaya nun Yɛxiyɛli e nun Yusiya.

22 Pasaxuri xabilani, Eliyowenayi nun Maaseya nun Yisimayeli nun Nataneli nun Yosabadi e nun Elasa.

23 Lewi bənsəna muxune ye, Yosabadi nun Simeyi nun Kelaya naxan mən xili Kelita e nun Petaxi nun Yuda e nun Eliyeseri.

24 Bəti baane ye Lewi bənsəni, Eliyasibi.

Də kantanne ye Lewi bənsəni, Salun nun Telemi e nun Yuri.

25 Isirayila kaa gbətəye: Parosi xabilani, Ramiya nun Isiya nun Malakiya nun Miyamin nun Eleyasari nun Malakiya e nun Bənaya.

26 Elan xabilani, Matani nun Sakari nun Yəxiyeli nun Abidi nun Yeremoti e nun Eli.

27 Satu xabilani, Eliyowenayi nun Eliyasibi nun Matani nun Yeremoti nun Sabadi e nun Asisa.

28 Bəbaya xabilani, Yəhoxanan nun Xananiya nun Sabayi e nun Atalayi.

29 Bani xabilani, Mesulan nun Maluku nun Adaya nun Yasubu nun Seyala e nun Yeremoti.

30 Paxata-Moyaba xabilani, Adana nun Kelala nun Bənaya nun Maaseya nun Matani nun Bəsaləli nun Binuwi e nun Manase.

31 Xarimi xabilani, Eliyeseri nun Yisiya nun Malakiya nun Semaya nun Simeyən

32 nun Bunyamin nun Maluku e nun Semaraya.

33 Xasun xabilani, Matenayi nun Matata nun Sabadi nun Elifeleti nun Yeremayi nun Manase e nun Simeyi.

34 Bani xabilani, Maadayi nun Amirama nun Yuweli

35 nun Bənaya nun Bədeya nun Keluhi

36 nun Waniya nun Meremoti nun Eliyasibi

37 nun Matani nun Matenayi nun Yaasu

- 38 nun Bani nun Binuwi nun Simeyi
39 nun Selemiya nun Natan nun Adaya
40 nun Makanadebayi nun Sasayi nun Sarayi
41 nun Asareli nun Selemiya nun Semaraya
42 nun Salun nun Amari e nun Yusufu.
43 Nebo xabilani, Yeyiyeli nun Matitiya nun
Sabadi nun Sebina nun Yadayi nun Yoweli e nun
Benaya.
44 Ne birin bata yi naxalan xəne dəxə nun,
ndee bata yi diine bari.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78